

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýřovou, Ph.D. ve věci

žalobce: **M. A.**
st. přísl. T. r.

zast. advokátkou Mgr. Martinou Šamlotovou
sídlem Milady Horákové 1957/13, 602 00 Brno

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 7. 2024, č. j. OAM-1096/ZA-ZA12-VL14-2023,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se **nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Rozhodnutím ze dne 2. 7. 2024, č. j. OAM-1096/ZA-ZA12-VL14-2023 („napadené rozhodnutí“) žalovaný neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění ke dni vydání napadeného rozhodnutí („zákon o azylu“). Žalobce proti napadenému rozhodnutí podal žalobu, neboť jej považuje za nezákonné.

II. Napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

1. Žalobce v České republice požádal o mezinárodní ochranu dne 9. 8. 2023. K žádosti dne 16. 8. 2023 mj. sdělil, že se hlásí ke kurdské národnosti a vyznává islám. Nemá politické přesvědčení, je svobodný a bezdětný. Je zcela zdrav. Nikdy neměl problémy se zákonem. Žádost podal z důvodu, že se jako Kurd necítil v Turecku dobře, zažíval rasismus.
2. Při pohovoru k žádosti dne 16. 8. 2023 žalobce sdělil, že v Turecku měl problém najít si práci, nechtěli ho zaměstnat, cítil se ostrčen. Jeho poslední (a zároveň první) pracovní poměr v továrně na výrobu nití ukončili po týdnu, když zjistili, že žalobce je Kurd. Předtím byl hlášen na úřadu práce. Žalobce se také asi před čtyřmi lety popral na ulici s mužem, který ho pořezal na ruce a nadával mu, že je Kurd. Žalobce to nikde nehlásil, nemělo by to podle něho smysl.
3. V napadeném rozhodnutí konstatoval, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti, na základě nichž by bylo možné učinit závěr o tom, že v Turecku vyvíjel činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, za kterou by byl azylově relevantním způsobem pronásledován. Žalobce nebyl členem žádné politické strany, v zemi původu neuplatňoval svá politická práva a svobody. Rovněž žalovaný nedospěl k závěru, že by žalobce mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu nebo že by mu takové pronásledování hrozilo v případě jeho návratu do vlasti. Žalovaný se zabýval tím, zda má žalobce ve své vlasti odůvodněný strach z pronásledování pro svoji kurdskou národnost, neboť žalobce uváděl, že měl potíže s nalezením zaměstnání a popral se s neznámým mužem, kdy právě jeho kurdský původ měl být důvodem potyčky.
4. Žalovaný konstatoval, že rovnoprávnost všech občanů deklaruje turecká ústava. Na pracovním trhu sice může docházet k diskriminaci Kurdů, přičemž prokázání motivu diskriminujících osob může být problematické. Na druhé straně, osoby s částečně nebo zcela kurdským původem jsou v Turecku hojně zastoupeny mezi podnikateli, úředníky, známými umělci či sportovci, rovněž mezi politiky či v turecké armádě, a to i na vysokých postech. V turecké společnosti není možné indikovat kurdskou identitu na základě jména, vzhledu, původu z určité části země nebo jazykového projevu. V Turecku může docházet k diskriminaci osob pro jejich kurdský původ. Neznamená to však, že by každý projev diskriminace bylo možné hodnotit jako pronásledování ve smyslu zákona o azylu. Mezinárodní ochrana slouží pouze k ochraně před takovými negativními společenskými jevy, které naplňují definici azylově relevantního pronásledování či hrozby vážné újmy. V případě žalobce žalovaný takové skutečnosti nenalezl. Žalovaný neshledal ani okolnosti, které by odůvodňovaly strach žalobce z pronásledování kvůli jeho kurdské národnosti do budoucna.
5. Žalovaný neshledal v případě žalobce žádný důvod hodný zvláštního zřetele pro udělení azylu dle § 14 zákona o azylu. Co se týká doplňkové ochrany, žalobce ve své vlasti neměl problémy, které by svědčily závěru, že by mohl být po svém návratu do vlasti mučen nebo podroben nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání ve smyslu zákona o azylu. Co se týče potyčky s neznámým mužem, žalobce nežádal o pomoc a incident nenahlásil; přitom nelze konstatovat, že by mu státní orgány nebyly schopny poskytnout ochranu. Nadto se incident odehrál již před 4 roky a nebyl bezprostřední příčinou k odjezdu žalobce z vlasti. Žalovaný nedospěl k závěru, že by žalobci v případě

návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. a), b) nebo c) zákona o azylu.

III. Obsah žaloby

6. Žalobce jako důvody pro podání své žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl, že se mu jako Kurdovi v Turecku nežíje dobře, neboť je diskriminován, byl kvůli svému původu etnickým Turkem fyzicky napaden a věc neoznámil místní policii, neboť dle jeho mínění takový postup nemá v Turecku smysl. Také popisoval, že je pro něj téměř nemožné najít zaměstnání, ze svého předchozího pracoviště byl vyhozen z důvodu svého původu.
7. Podstatou žaloby je námitka, že žalovaný neshromáždil pro posouzení případu žalobce dostatek podkladů. Neshromáždil totiž žádnou zprávu, která by se zabývala přístupem kurdského etnika žijícího v Turecku k orgánům veřejné moci, tj. zda jsou tyto služby poskytovány Kurdům a Turkům rovným způsobem. Pro závěr žalovaného, že se žalobce měl obrátit na příslušné orgány, chybí zjištění, že by taková pomoc pro žalobce byla účinná.
8. Podstatnou část žaloby tvoří citace z rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 16. 6. 2023, č. j. 40 Az 5/2023-20. Žalobce má za to, že výtky tohoto soudu je nutno uplatnit ve vztahu ke shromážděným podkladům o Turecku i v této věci, tj. že se jedná pouze o obecné informace, nepřiléhající na všechny aspekty žalobcova příběhu. Z těchto důvodů navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc byla žalovanému vrácena k dalšímu projednání.

IV. Vyjádření žalovaného

9. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl. Zopakoval závěry napadeného rozhodnutí, na jehož zákonnosti trval. K výtce žalobce, že neshromáždil žádnou zprávu, která by se zabývala přístupem Kurdů žijících v Turecku k orgánům veřejné moci odkázal na s. 4 napadeného rozhodnutí, z níž obsáhle citoval.

V. Posouzení věci krajským soudem

10. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí (§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, „s.ř.s.“, ve spojení s § 32 odst. 9 zákona o azylu) a ve věci rozhodoval bez jednání, neboť pro to byly splněny zákonem stanovené podmínky (§ 51 odst. 1 s.ř.s.).
11. Žaloba není důvodná.
12. Těžištěm žalobní argumentace je tvrzený nedostatek skutkových zjištění ve vztahu k informacím o zemi původu žalobce. K tomu je nutno předeslat, že rozsah, v jakém je skutkový stav prostřednictvím informací o zemi původu zjišťován, vychází z tvrzení (důvodů) cizince jakožto žadatele o mezinárodní ochranu. Soud se proto zabýval tím, zda se žalovaný ve vztahu k osobě žalobce, resp. k jím uváděným důvodům, dostatečně zabýval situací v zemi původu žalobce.
13. K této námitce je nutno připomenout, že přesné a aktuální informace z různých zdrojů o státu, jehož je žadatel o udělení mezinárodní ochrany státním občanem, jsou jedním ze stěžejních podkladů pro vydání rozhodnutí žalovaného [§ 23 písm. c) zákona o azylu]. Tyto informace o zemi původu musejí být v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů a (4) transparentní a

- dohledatelné (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2009, č. j. 1 Azs 105/2008–81, č. 1825/2009 Sb. NSS). Přitom platí, že odpovědnost za náležité zjištění reálií o zemi původu leží na státu, tedy primárně žalovaném [srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 7. 2005, č. j. 5 Azs 116/2005–58 či ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017–36 a čl. 10 odst. 3 písm. b) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany („procedurální směrnice“)].
14. Těžištěm obav žalobce byl rasismus, resp. diskriminace jeho osoby jakožto příslušníka kurdské národnosti v zemi původu. Předestřel problémy spojené se ztrátou zaměstnání, resp. obtížemi z nalezení zaměstnání. Popsal také jednu potyčku s rasovým podtextem mezi ním a jinou (soukromou) osobou, který se odehrál před čtyřmi lety před jeho vycestováním ze země; tento incident však neřešil, neboť by to podle jeho názoru nedávalo smysl. Žalobce nebyl a není jakkoli politicky aktivní, nemá žádné politické přesvědčení. Ve světle takto ložených tvrzení žalobce má soud za to, že pro účely posouzení žádosti žalobce byl skutkový stav zjištěn ještě dostatečně, tj. v souladu se shora uvedenými požadavky na získané informace o zemi původu žalobce.
 15. Žalovaný založil napadené rozhodnutí na následujících zprávách o zemi původu žalobce: 1) Informace OAMP, Turecko, ze dne 4. 8. 2023, Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv; tato informace byla vypracována v souladu s metodikou EUAA a vychází z četných různorodých zdrojů informací o Turecku z let 2022-2023, 2) Informace MZV ČR ze dne 16. 1. 2024, Turecko, Turečtí občané kurdského původu, týkající se mj. systému podpory při hledání zaměstnání, postavení tureckých občanů kurdského původu na pracovním trhu či odmítnutí tureckých úřadů vydat cestovní pas z důvodů politických, rasových či jiných předsudků.
 16. S ohledem na datum vydání napadeného rozhodnutí lze shromážděné informace o zemi původu považovat za aktuální, neboť není známo, že by v Turecku došlo od té doby na politicko-společenské úrovni k nějakým významnějším změnám. Ani žalobce nic takového netvrdí. Z hlediska obav vyjádřených žalobcem ve správním řízení, jež se týkají postavení tureckých občanů kurdské národnosti, je relevantní zejména informace MZV ČR ze dne 16. 1. 2024, jejíž obsah žalovaný zahrnul též do odůvodnění napadeného rozhodnutí na s. 4. Žalovaný v napadeném rozhodnutí rovněž odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 1. 2023, č. j. 10 Azs 246/2022-37, podle něhož Kurdové v Turecku čelí nesnázím, avšak ty bez dalšího nedosahují intenzity pronásledování podle § 12 nebo vážné újmy podle § 14a zákona o azylu. Žalovaný poukázal na to, že žalobce nespadá do žádné z „rizikových“ skupin, tj. není aktivním příslušníkem kurdské menšiny či účastníkem pokusu o převrat z roku 2016. Tyto úvahy žalovaného žalobce jakkoli nerozporuje.
 17. Těžiště žalobní argumentace staví na obdobnosti s případem posuzovaným v rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 16. 6. 2023, č. j. 40 Az 5/2023-20. Ten však (ve srovnání s případem žalobce) vykazuje poměrně významné skutkové odlišnosti. Jednak v tom, že žalobce nebyl napaden policisty (jako tomu bylo v odkazované věci), a jednak v tom, že žalobce netvrdil, že by se nějak na sociálních sítích vyjadřoval proti vládě (v odkazované věci tomu tak bylo, což vyústilo k předvolání žadatele o mezinárodní ochranu na policii). Žalobce však žádné problémy se státními orgány či bezpečnostními složkami neuváděl, jakékoli politické aktivity negoval.

18. V kontextu příběhu žalobce se tak jeví hodnocení jedné pouliční potyčky žalobce s neznámým mužem (soukromou osobou), jak jej žalovaný předeštel na s. 5 napadeného rozhodnutí, jako odpovídající jednak ustálené judikatuře a jednak informacím o zemi původu. Jak uvedl žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí, původcem pronásledování může být i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že veřejná moc není schopna či ochotna odpovídajícím způsobem zajistit ochranu. Žalobce o takovou pomoc nepožádal, incident vůbec nenahlásil, ani se tedy nepokusil využít reálně dostupných prostředků ochrany. V takové situaci, jen na základě obecného tvrzení o jejich údajné neúčinnosti, nelze udělit mezinárodní ochranu. To vyplývá z ustálené judikatury správních soudů.
19. Je pravdou, že žalovaným shromážděné informace o zemi původu se nezabývají otázkou dostupnosti účinné ochrany ve vztahu k příslušníkům kurdské menšiny, což Krajský soud v Praze v žalobcem odkazovaném rozsudku vyhodnotil jako vadu ovlivňující zákonnost rozhodnutí. V nyní řešené věci však žalobce netvrdil, že by byl vystavován příkoří podřaditelnému pod pojem „pronásledování“, konkrétně, že by byl ze strany turecké policie opakovaně kontrolován či že by byl svědkem násilí vůči Kurdům ze strany bezpečnostních složek státu. Incident, který se mu stal před čtyřmi lety před vycestováním ze země, kdy se měl na ulici poprat s neznámým mužem, zmínil pouze okrajově, na konci pohovoru. S žalovaným lze proto souhlasit, že se nejednalo o důvod, pro který žalobce ze země původu vycestoval, což do určité míry předurčilo rozsah skutkových zjištění ve vztahu k možnostem ochrany v rámci tureckého právního systému. Pokud totiž nejsou na místě obavy z pronásledování ze strany státních orgánů či soukromých osob, tak jak je definováno právní úpravou, obecné obavy z nedostupnosti účinné ochrany před tímto pronásledováním nejsou relevantní (nadto pokud se žalobce ani nepokusil tvrzené napadení jakkoli řešit).
20. Současně je nutno uvést, že žalobce sám neodkazuje na jakékoli informace prokazující neúčinnost dostupných právních nástrojů ze strany kurdské menšiny v Turecku a ani soudu nejsou takové informace nad rámec (i žalovaným přiznávaných) zjištění, že Kurdové čelí v Turecku různým nesnázím, známy. Za této situace, kdy žalobce ani neodkazoval na konkrétní zjištění či podklady, jež by svědčily o tom, že by jemu či osobám s obdobným příběhem (příslušníkům kurdské menšiny v Turecku) hrozilo pronásledování, a že by proti takovému pronásledování nebyla dostupná účinná vnitřní ochrana, nelze přisvědčit jeho tvrzením o opaku.
21. Dle § 2 odst. 4 zákona o azylu se pronásledováním rozumí „závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování“ [srov. čl. 9 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU (kvalifikační směrnice)]. Soud se však ztotožnil s hodnocením žalovaného, že žalobcem uváděná příkoří (diskriminace na pracovním trhu, občasné projevy rasové či národnostní nesnášenlivosti), intenzity pronásledování nedosahují. Z tvrzení žalobce ani z informací o zemi původu nelze usuzovat s přiměřenou pravděpodobností (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008-70) na to, že žalobce bude z důvodu své příslušnosti ke kurdské národnosti vystaven vážnému porušení lidských práv v důsledku jednání (fyzické či psychické násilí, diskriminační opatření ze strany státních orgánů,

nepřiměřené či diskriminační trestání či trestní stíhání, odepření soudní ochrany atd.), která mohou intenzity pronásledování dosáhnout.

22. Jakkoli je na místě uznat, že situace kurdského obyvatelstva v Turecku není v mnoha ohledech ideální, a zejména v oblasti ochrany a dodržování základních lidských práv a svobod vykazuje nedostatky (to ostatně potvrzují i zprávy o zemi původu opatřené žalovaným), samotná kurdská příslušnost a s ní spjaté těžkosti, bez přistoupení dalších individuálních okolností, intenzity pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu ani vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 téhož zákona nedosahují. To ostatně potvrzuje ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu (viz např. rozsudky ze dne 17. 1. 2019, č. j. 5 Azs 106/2018-30, ze dne 25. 4. 2019, č. j. 8 Azs 352/2018-46, ze dne 26. 2. 2020, č. j. 10 Azs 278/2019-57, či ze dne 27. 10. 2020, č. j. 10 Azs 235/2020-35, či usnesení ze dne 18. 1. 2023, č. j. 10 Azs 246/2022-377, ze dne 14. 1. 2022, č. j. 2 Azs 240/2021-27, či ze dne 2. 3. 2023, č. j. 1 Azs 256/2022, a mnoho dalších rozhodnutí, z poslední doby např. rozhodnutí ze dne 20. 1. 2025, č. j. 7 Azs 275/2024-55, či ze dne 12. 12. 2024, č. j. 1 Azs 223/2024-78). Žalobce nikdy nebyl politicky či významněji občansky aktivní, ani v tomto ohledu nikdy nečelil žádným obtížím. Dosavadní způsob života žalobce (ač kurdské národnosti) tak neopodstatňuje důvodné obavy z toho, že by mohl být vystaven pronásledování či vážné újmě ve smyslu zákona o azylu, resp. kvalifikační směrnice.
23. Jak vyhodnotil již žalovaný v napadeném rozhodnutí, skutečnost, že si žalobce kvůli své národnosti nemohl najít práci, resp. že byl kvůli své národnosti z práce propuštěn, nelze považovat za jednání, která by byla natolik závažná, že by je bylo možné podřadit pod definici pronásledování. Zjištění žalovaného, že v Turecku se v různých oblastech (politika, armáda, kultura atd.) mohou prosadit i občané Turecka, kteří mají kurdský původ, žalobce nezpochybnil. Kurdský původ tedy *a priori* nelze považovat za kritérium, které by mělo občana Turecka diskriminovat z uplatnění ve společnosti. A zároveň jej *a priori* nevylučuje z možnosti případně využít vnitrostátní prostředky ochrany v situacích, kdy je vůči němu protiprávně zasahováno.
24. Soud z uvedených důvodů žalobním námitkám nepřisvědčil. Napadené rozhodnutí vyhodnotil jako dostatečně odůvodněné, odpovídající zjištěným skutkovým okolnostem a souladné s dosavadní ustálenou judikaturou. V případě žalobce nevyšly najevo takové okolnosti, které by následování dosavadní judikatury k žadatelům o mezinárodní ochranu v obdobném postavení (s obdobným příběhem) vylučovalo či zpochybňovalo. Skutečnosti uváděné žalobcem nemohly být důvodem, pro který by žalobce mohl při návratu do vlasti pocítovat odůvodněnou obavu z pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) či vážné újmy ve smyslu 14a zákona o azylu.

VI. Závěr a náklady řízení

25. Žalobní námitky nejsou důvodné a nebyly shledány ani jiné důvody, pro které by měl soud napadené rozhodnutí zrušit. Proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
26. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto ve smyslu § 60 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014-47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 19. února 2025

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně